

ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСІВ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 7 СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА СТАТИСТИКА

Освітня програма:	Економіка
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Спеціальність:	051 Економіка
Галузь знань:	05 Соціальні та поведінкові науки

Рівне – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціально-економічна статистика» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Економіка» зі спеціальності 051 Економіка, галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Розробник: кандидат економічних наук, доцент Трофімчук Михайло Олександрович

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та фінансів

Протокол № 1 від «27» 08 2024 року

Завідувач кафедри (Ліщук Н.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «Економіка» зі спеціальності 051 Економіка, галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Гарант освітньої програми (Коваль Л.А.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією економічного факультету

Протокол № 1 від «28» 08 2024 року

Голова (Демидюк С.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки	Обов'язковий освітній компонент	
Змістових модулів – 2	спеціальність 051 Економіка	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	Освітня програма: «Економіка»	1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
		20 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	8 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
80 год.	102 год.		
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Головною метою даної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок щодо збору, аналізу оцінки та інтерпретації статистичних даних для дослідження соціально-економічних процесів і явищ.

Основними завданнями дисципліни є:

- ознайомлення з теоретичними основами соціально-економічної статистики: здобувачі повинні розуміти концептуальні засади статистики як науки, її методологічний інструментарій та специфіку застосування в економічних і соціальних дослідженнях.

- навчання методам збору та обробки статистичної інформації: здобувачі вищої освіти повинні розуміти та знати, як здійснювати збір даних стосовно соціально-економічних явищ та процесів, а також володіти інструментами їх систематизації й підготовки до аналізу через формування відповідних статистичних вибірок.

- розвиток навичок аналізу та інтерпретації соціально-економічних показників: вивчення дисципліни має навчити здобувачів застосовувати інструментарій статистичного аналізу

- (зокрема динамічний аналіз, структурний аналіз, індексний аналіз, кореляційно-регресійний аналіз, факторний аналіз) щодо показників, які характеризують економіку та соціальну сферу.

- формування критичного мислення щодо статистичних даних та отриманих результатів статистичного дослідження для прийняття відповідних управлінських рішень.

- використання інформаційних технологій для обробки статистичної інформації: у рамках курсу передбачається ознайомлення здобувачів вищої освіти з програмними засобами (зокрема Excel) для обробки й візуалізації даних соціально-економічної статистики.

Результатом навчання за дисципліною є набуття здобувачами освіти, відповідно до освітньо-професійної програми таких загальних (ЗК) та спеціальних (СК) компетентностей:

ЗК2.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8.Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

СК3.Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК4.Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.

СК11. Здатність планувати і розробляти проекти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

Вивчення навчальної дисципліни «Соціально-економічна статистика» передбачає володіння здобувачем вищої освіти такими **програмами результатами навчання**:

ПРН7.Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

ПРН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

ПРН10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.

ПРН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Теоретичні основи соціально-економічної статистики

Сутність значення економічної статистики. Основні завдання соціально-економічної статистики. Система показників статистики та статистичні величини. Методологія соціально-економічної статистики. Класифікації і групування в управлінні соціально-економічними процесами. Класифікація видів економічної діяльності. Методи статистичного аналізу. Організація системи статистики в Україні. Структура системи статистичного забезпечення в Україні. Інституційні одиниці в статистиці.

Література: основна [3,6,8,10], допоміжна [3, 16,19].

Тема 2. Статистика основних макроекономічних показників.

Статистика системи національних рахунків. Сутність валового внутрішнього (ВВП), валового регіонального (ВРП) та валового національного (ВНП) продукту. Статистичний аналіз ВВП,ВРП та ВНП. Методи розрахунку ВВП. Динамічний та структурний аналіз ВВП та ВРП. Економічні цикли та ВВП. Платіжний баланс та його основні показники. Індекс дефлятор ВВП. Система показників зовнішньої торгівлі та методика їх розрахунку. Аналіз структури і динаміки товарообороту зовнішньої торгівлі. Статистичні показники ефективності експорту та імпорту. Зовнішньоторговельний оборот. Сальдо зовнішньоторговельного обороту Індексний аналіз динаміки ефективності зовнішньоторгової діяльності.

Література: основна [7,8,12,17,18,19,24], допоміжна [7,11].

Тема 3. Статистика економічної діяльності суб'єктів господарювання

Теоретико-методологічні засади статистики діяльності суб'єктів господарювання. суб'єкти господарювання як об'єкт статистичного дослідження (інституційна одиниця).

Інституціональний та функціональний підхід при здійсненні статистичного дослідження. Статистичні показники діяльності суб'єктів господарювання. Кількість діючих суб'єктів господарювання. Кількість діючих суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності у розрізі регіонів. Кількість діючих підприємств (тобто виключно юридичних осіб) за видами економічної діяльності у розрізі регіонів. Обсяг виробленої продукції (товарів, послуг) суб'єктів великого, середнього, малого та мікро підприємництва за видами економічної діяльності. Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) суб'єктів великого, середнього, малого та мікро підприємництва за видами економічної діяльності. Кількість зайнятих працівників у суб'єктів великого, середнього, малого та мікро підприємництва за видами економічної діяльності. Індекс промислової продукції та методологія його розрахунку. Статистика фінансових результатів діяльності підприємств

Література: основна [3,8,14,15,16,31], допоміжна [8,9,10].

Тема 4. Статистика ринкових цін і тарифів

Поняття і сутність цін та інфляції. Завдання статистичного вивчення ринкових цін і тарифів. Система показників статистики цін і тарифів. Методи розрахунку і аналізу рівня і структури цін. Розрахунок і аналіз коливань і співвідношення цін. Методи розрахунку і аналізу індексів цін. Методи оцінки рівня і динаміки інфляції. Аналіз географічних та економічних відмінностей цін за допомогою територіальних індексів та індексів співвідношень. Аналіз сезонних і циклічних коливань цін. Поняття співвідношення цін на товари. Поняття динаміки ціни. Індеси цін як основний інструмент вимірювання динаміки цін. Структура індексу споживчих цін. Методологія розрахунку ІСЦ в Україні.

Література: основна [3,7,19,27,28], допоміжна [12,19].

Змістовний модуль 2

Тема 5. Демографічна статистика та статистика життєвого рівня населення

Кількість населення. Структура населення. Динаміка населення (приріст населення, чистий приріст, народжуваність, смертність та інші фактори, що впливають на зміну чисельності населення). Чисельність населення по регіонах. Міграція. Демографічні показники. Загальні коефіцієнти природного та міграційного руху населення. Середній розмір домогосподарства. Чисельний склад домогосподарства. Середній розмір домогосподарства у розрахунку на умовних дорослих. Доходи та витрати домогосподарств. Грошові доходи та сукупні ресурси домогосподарств. Структура грошових доходів і сукупних ресурсів. Грошові витрати домогосподарств. Структура грошових витрат домогосподарств. Сукупні витрати. Структура сукупних витрат домогосподарств. Споживчі сукупні витрати. Розподіл населення за рівнем середньодушових еквівалентних грошових доходів. Квінтільний коефіцієнт диференціації доходів населення. Крива Лоуренса та Індекс Джині.

Література: основна [3,9,11,18,13,20,21], допоміжна [5,6,13,14,24].

Тема 6. Статистика трудових ресурсів та продуктивності праці

Співвідношення понять трудові ресурси, робоча сила, економічно активне населення. Предмет і завдання статистики праці. Класифікація статистики праці. Статистика робочої сили. Показники наявності та чисельності робочої сили. Показники руху робочої сили. Статистика зайнятості і безробіття. Основні показники та поняття в статистиці зайнятості. Статистика продуктивності праці на макрорівні. Статистика продуктивності праці на мікрорівні. Методи розрахунку показників продуктивності праці. Трудомісткість праці. Статистика оплати праці.

Література: основна [9,22,23,25,32,34,], допоміжна [6,16].

Тема 7. Показники соціальної та економічної статистики як індикатори економічної безпеки держави

Сутність економічної безпеки країни. Роль показників соціально-економічної статистики в оцінці економічної безпеки країни Обґрунтування вибору показників, які можуть бути індикаторами економічної безпеки в контексті системного підходу. Взаємозв'язок конкретних числових значень, динаміки змін, структурних особливостей таких показників як валовий внутрішній продукт, рівень інфляції, рівень безробіття, сальдо зовнішньоторговельного балансу, номінальна середня заробітної плати, державний борг з економічною безпекою країни.

Література: основна [3,4,5,33], допоміжна [1,20].

Тема 8. Візуалізація даних соціально-економічної статистики

Необхідність візуалізації статистичних даних соціальної та економічної сфери. Основні види візуалізації даних соціально-економічної статистики. Приклади використання візуалізації в різних сферах соціально-економічної статистики. Обґрунтування вибору відповідної візуалізації для статистичних даних. Інструменти для здійснення візуалізації даних. Алгоритм для створення візуалізації статистичних даних. Розумні таблиці MS EXCEL, панелі сортування MS EXCEL, дашборди MS EXCEL для обробки та візуалізації даних соціально-економічної статистики.

Література: основна [1,2,30], допоміжна [4,15].

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1												
Тема 1. Теоретичні основи соціально-економічної статистики	14	2	2	-	-	10	14	2	-	-	-	12
Тема 2. Статистика основних макроекономічних показників.	16	4	4	-	-	8	16	2	2	-	-	12
Тема 3. Статистика економічної діяльності суб'єктів господарювання	16	2	2	-	-	12	16	-	-	-	-	16
Тема 4. Статистика ринкових цін і тарифів	14	2	2	-	-	10	14	2	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10	-	-	40	60	6	4	-	-	50
Змістовний модуль 2												
Тема 5. Демографічна статистика та статистика життєвого рівня населення	16	4	4	-	-	8	16	2	2	-	-	12
Тема 6. Статистика трудових ресурсів та продуктивності праці	16	2	2	-	-	12	16	2	2	-	-	12
Тема 7. Показники соціальної та економічної статистики як індикатори економічної безпеки держави	14	2	2	-	-	10	14	-	-	-	-	14
Тема 8. Візуалізація даних соціально-економічної статистики	14	2	2	-	-	10	14	-	-	-	-	14
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10	-	-	40	60	4	4	-	-	52
Усього годин	120	20	20	-	-	80	120	10	8	-	-	102

5. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин (денна/заочна)
Змістовий модуль 1	
Тема 1. Теоретичні основи соціально-економічної статистики	2/-
Тема 2. Статистика основних макроекономічних показників.	4/2
Тема 3. Статистика економічної діяльності суб'єктів господарювання	2/-
Тема 4. Статистика ринкових цін і тарифів	2/2
Змістовий модуль 2	
Тема 5. Демографічна статистика та статистика життєвого рівня населення	4/2
Тема 6. Статистика трудових ресурсів та продуктивності праці	2/2
Тема 7. Показники соціальної та економічної статистики як індикатори економічної безпеки держави	2/-
Тема 8. Візуалізація даних соціально-економічної статистики	2/-
Разом	20/8

6. Самостійна робота

Назва теми	Питання для самостійного опрацювання по темі	Кількість годин (денна/заочна)
Змістовий модуль 1		
Тема 1. Теоретичні основи соціально-економічної економічної статистики	Характеристика завдань соціально-економічної статистики. Характеристика різновидів відносних величин. Процентні пункти. Основні завдання КВЕД в розрізі статистики	10/12
Тема 2. Статистика основних макроекономічних показників.	Статистичні показники ефективності експорту та імпорту. Індеси фізичного обсягу, середніх цін та умов торгівлі у зовнішній торгівлі України товарами	8/12
Тема 3. Статистика економічної діяльності суб'єктів господарювання	Переваги інституціонального підходу в статистичних дослідження економічної діяльності суб'єктів господарювання. Основні риси функціонального підходу.	12/16
Тема 4. Статистика ринкових цін і тарифів	Відмінність дефлятора цін ВВП та ІСЦ. Основна гіпотеза взаємозв'язку між девальвацією та інфляцією. Мета розрахунку базового індексу споживчих цін	10/10
Змістовий модуль 2		
Тема 5. Демографічна статистика та статистика життєвого рівня населення	Які практичні завдання дозволяє вирішити достовірна інформація демографічної статистики. Характеристика позитивного та негативного значення загальних коефіцієнтів природного та механічного приросту. Механізм побудови кривої Лоренца для вимірювання нерівності розподілу доходів	8/12
Тема 6. Статистика трудових ресурсів та продуктивності праці	Основні категорії включає в себе поняття "трудоі ресурси. Як вимірюється кількість трудових ресурсів у статистиці. Джерела статистичних даних про трудові ресурси. Фактори, що впливають на продуктивність праці	12/12
Тема 7. Показники соціальної та економічної статистики як індикатори економічної безпеки держави	Характеристика впливу зовнішньо-економічних та фінансові відносини на економічну безпеку країни, показники, які можуть це охарактеризувати. Характеристика ключових критеріїв вибору показників соціально-економічної статистики в якості індикаторів економічної безпеки	10/14
Тема 8. Візуалізація даних соціально-економічної статистики	Візуалізація кореляції між двома економічними показниками. Які графіки найкраще підходять для цього? Обґрунтування сприяння візуалізації у виявленні залежності між різними соціально економічними змінними. Неправильна візуалізація та її наслідки для інтерпретації економічної ситуації	10/14
Разом		80/102

7. Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання для опрацювання тем дисципліни	Форма контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1				
Тема 1. Теоретичні основи соціально-економічної економічної статистики	Вивчення лекційного матеріалу, опрацювання завдань самостійної роботи, виконання практичного завдання	Експрес опитування Перевірка виконання практичного завдання	Література: основна [3,6,8,10], допоміжна [3, 16,19].	7
Тема 2. Статистика основних макроекономічних показників.	Вивчення лекційного матеріалу, опрацювання завдань самостійної роботи, виконання практичного завдання	Тести, перевірка виконання практичного завдання	Література: основна [7,8,12,17,18,19,24], допоміжна [7,11].	8
Тема 3. Статистика економічної діяльності суб'єктів господарювання	Вивчення лекційного матеріалу, опрацювання завдань самостійної роботи, виконання практичного завдання	Тести, перевірка виконання практичного завдання	Література: основна [3,8,14,15,16,31], допоміжна [8,9,10]	7
Тема 4. Статистика ринкових цін і тарифів	Вивчення лекційного матеріалу, опрацювання завдань самостійної роботи, виконання практичного завдання	Тести, перевірка виконання практичного завдання	Література: основна [3,7,19,27,28], допоміжна [12,19].	7
Змістовий модуль 2				
Тема 5. Демографічна статистика та статистика життєвого рівня населення	Вивчення лекційного матеріалу, опрацювання завдань самостійної роботи, виконання практичного завдання	Тести, перевірка виконання практичного завдання	Література: основна [3,9,11,18,13,20,21], допоміжна [5,6,13,14,24].	7
Тема 6. Статистика трудових ресурсів та продуктивності праці	Вивчення лекційного матеріалу, опрацювання завдань самостійної роботи, виконання практичного завдання	Тести, перевірка виконання практичного завдання.	Література: основна [3,22,23,25,26,32,33,], допоміжна [2,6,16,23].	8
Тема 7. Показники соціальної та економічної статистики як індикатори економічної безпеки держави	Вивчення лекційного матеріалу, опрацювання завдань самостійної роботи, виконання практичного завдання	Тести, перевірка виконання практичного завдання	Література: основна [3,4,5], допоміжна [1,20].	7
Тема 8. Візуалізація даних соціально-економічної статистики	Вивчення лекційного матеріалу, опрацювання завдань самостійної роботи, виконання індивідуального завдання (1 на вибір)	Тести, перевірка виконання індивідуального завдання	Література: основна [1,2,30], допоміжна [4,15].	9

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання сприяють кращому засвоєнню здобувачами матеріалу з навчальної дисципліни «Соціально-економічна статистика» та формуванню у них практичних навичок та вмій щодо роботи з великими масивами даних, їх аналізу та візуалізації результатів досліджень за допомогою MS EXCEL.

Перелік індивідуальних завдань

1. Аналіз темпів економічного зростання: Провести динамічний аналіз ВВП країни (або ВРП регіону) за останні 10 років та оцінити економічну динаміку. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).
2. Вивчення рівня інфляції: Проаналізувати вплив інфляції на купівельну спроможність населення. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).
3. Оцінка індексу споживчих цін: Провести аналіз зміни ІСЦ за останні 5 років та його вплив на економіку. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).
4. Аналіз рівня безробіття: Використати статистичні методи для дослідження змін у рівні безробіття за останнє десятиліття. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).
5. Дослідження структури національного доходу: Проаналізувати структуру національного доходу та його розподіл серед різних соціальних груп. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).
6. Проаналізувати структуру ВВП України за секторами економіки за останні 10 років. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).
7. Побудувати та проаналізувати графік динаміки рівня інфляції за останні 10 років. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).
8. Провести структурно-динамічний аналіз Валового регіонального продукту за останні 3 роки. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).
9. Аналіз зовнішньої торгівлі України: Провести динамічний аналіз обсягів експорту та імпорту за останні 10 років. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).
10. Аналіз зовнішньої торгівлі України: Провести структурний аналіз обсягів експорту та імпорту за останні 10 років. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).
11. Аналіз економічних зв'язків між Україною та країнами ЄС: Дослідити динаміку економічної співпраці з ЄС. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).
12. Аналіз динаміки народжуваності в Україні: Використати дані офіційної статистики для аналізу змін у показниках народжуваності за останні 10 років. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).
13. Дослідження смертності населення за віковими категоріями: Проаналізувати вікову структуру смертності в країні на основі останніх статистичних даних. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).
14. Проаналізувати чисельність населення України по регіонах за останні 5 років. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).
15. Оцінка рівня зайнятості серед молоді: Проаналізувати рівень зайнятості молодих людей (18-30 років) в Україні. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).
16. Вивчення гендерного розподілу зайнятості: Дослідити різниці у зайнятості між чоловіками та жінками у різних секторах економіки. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).
17. Аналіз безробіття серед різних вікових груп: Вивчити рівень безробіття серед різних вікових категорій населення (за останні 2 роки) (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).

18. Аналіз рівня доходів населення: Провести статистичне дослідження середнього рівня доходів у різних регіонах країни (за останні 2 роки). (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).

19. Вивчення рівня бідності: Дослідити масштаби бідності в Україні на основі статистичних даних (за останні 2 роки). (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).

20. Аналіз споживчих витрат домогосподарств: Провести аналіз структури витрат домогосподарств у різних соціальних групах (за останній рік). (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).

21. Оцінка рівня нерівності доходів: Використати квінтільні коефіцієнти для оцінки нерівності у доходах населення, порівняти дані за 2 останні роки). (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).

22. Проаналізувати кількість діючих суб'єктів господарювання у розрізі регіонів, за останні 5 років. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень)

23. Проаналізувати обсяги реалізованої продукції (товарів, послуг) суб'єктів господарювання у розрізі регіонів за останні 5 років. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).

24. Проаналізувати обсяги виробленої продукції (товарів, послуг) суб'єктів господарювання у розрізі регіонів за останні 5 років. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).

25. Проаналізувати кількість діючих суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємства в Україні за останні 5 років. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).

26. Провести аналіз обсягів виробленої продукції (товарів, послуг) підприємств з розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства у сфері «Сільське, лісове та рибне господарство», за останні 5 років. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).

27. Провести аналіз обсягів виробленої продукції (товарів, послуг) підприємств в Україні з розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства у сфері «Добувна промисловість і розроблення кар'єрів», за останні 5 років. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).

28. Провести аналіз обсягів виробленої продукції (товарів, послуг) підприємств в Україні з розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства у сфері «Переробна промисловість», за останні 5 років. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).

29. Проаналізувати прибуток до оподаткування підприємств в Україні у розрізі регіонів за останні 5 років. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень). (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).

30. Використовуючи дані про ВВП і кількість зайнятого населення країни, розрахуйте продуктивність праці на національному рівні та порівняйте з іншими країнами (2-3 країни). (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).

31. Проведіть дослідження впливу підвищення мінімальної заробітної плати на рівень зайнятості та безробіття в країні за допомогою наявних статистичних даних. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень). (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).

32. Проаналізуйте середньомісячну заробітну плату штатних працівників в Україні за видами економічної діяльності, за останні 5 років. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).

33. Проаналізуйте середньооблікову кількість штатних працівників за видами економічної діяльності в Україні за останні 5 років. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).

34. Аналіз динаміки реальної заробітної плати в країні. За даними про інфляцію та

середньої номінальної зарплати, оцініть зміну реальної заробітної плати за останні 10 років. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).

35. Проведіть аналіз зайнятості в основних секторах економіки, виявивши зміни у розподілі робочої сили між ними за останні 10 років. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).

36. Провести аналіз структури експорту: Розглянути основні товари або групи товарів, що експортуються, та їх частку в загальному обсязі експорту, за останні 2 роки. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).

37. Провести аналіз структури імпорту України: Розглянути основні товари або групи товарів, що імпортуються, та їх частку в загальному обсязі імпорту, за останні 2 роки. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).

38. Провести структурно-динамічний аналіз зовнішньої торгівлі України, на основі співставлення експорту та імпорту за останні 10 років. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).

39. Дослідити географічний розподіл імпорту України: Оцінити основних постачальників товарів (послуг) до країни та їх відносну частку в загальному імпорті за останні 3 роки. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).

40. Проаналізувати Індекси вартості робочої сили в Україні за видами економічної діяльності, % до попереднього року за останні 10 років. (Обов'язково зробити візуалізацію результатів статистичних досліджень).

8. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни «Соціально-економічна статистика» застосовуються такі методи навчання:

- лекції, в тому числі й проблемні з попередньою роздачою певних частин лекційних матеріалів здобувачам освіти;
- практичні заняття у їх різноманітних формах (бесіда з елементами дискусії, робота в малих групах, ситуативний підхід, розв'язування задач);
- стандартизовані тести та поточне опитування;
- розв'язання задач та кейсів, візуалізація результатів статистичних досліджень з використанням MS Excel;
- поточне консультування
- використання електронної навчальної платформи Moodle та інструментів дистанційного навчання.
- самостійна робота студентів з літературними джерелами.

9. Методи контролю

При вивченні студентами курсу «Соціально-економічна статистика» застосовуються такі методи контролю:

- поточне (усне) опитування, дискусійне обговорення проблем на практичних заняттях;
- поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується у формі опитування, експрес-тестування, виконання практичних завдань;
- контроль самостійної роботи;
- поточне тестування;
- тестовий підсумковий контроль.

10. Питання гарантованого рівня знань здобувачів вищої освіти

1. Сутність значення економічної статистики.
2. Основні завдання соціально-економічної статистики.

3. Система показників статистики та статистичні величини.
 4. Методологія соціально-економічної статистики.
 5. Класифікації і групування в управлінні соціально-економічними процесами.
- Класифікація видів економічної діяльності.
6. Методи статистичного аналізу.
 7. Організація системи статистики в Україні.
 8. Структура системи статистичного забезпечення в Україні.
 9. Інституційні одиниці в статистиці.
 10. Сутність валового внутрішнього (ВВП), валового регіонального (ВРП) та валового національного (ВНП) продукту.
 11. Статистичний аналіз ВВП, ВРП та ВНП.
 12. Методи розрахунку ВВП.
 13. Динамічний та структурний аналіз ВВП та ВРП.
 14. Індекс реального ВВП та індекс дефлятор ВВП.
 15. Система показників зовнішньої торгівлі та методика їх розрахунку.
 16. Платіжний баланс та його основні показники.
 17. Аналіз структури і динаміки товарообороту зовнішньої торгівлі.
 18. Сальдо зовнішньоторговельного обороту
 19. Індексний аналіз динаміки ефективності зовнішньоторгової діяльності.
 20. Теоретико-методологічні засади статистики діяльності суб'єктів господарювання. суб'єкти господарювання як об'єкт статистичного дослідження (інституційна одиниця).
 21. Інституціональний та функціональний підхід при здійсненні статистичного дослідження.
 22. Статистичні показники діяльності суб'єктів господарювання.
 23. Індекс промислової продукції та методологія його розрахунку.
 24. Статистика фінансових результатів діяльності підприємств.
 25. Поняття і сутність цін та інфляції.
 26. Завдання статистичного вивчення ринкових цін і тарифів.
 27. Система показників статистики цін і тарифів.
 28. Методи розрахунку і аналізу рівня і структури цін.
 29. Методи розрахунку і аналізу індексів цін.
 30. Методи оцінки рівня і динаміки інфляції.
 31. Аналіз географічних та економічних відмінностей цін за допомогою територіальних індексів та індексів співвідношень.
 32. Індеси цін як основний інструмент вимірювання динаміки цін.
 33. Структура індексу споживчих цін.
 34. Методологія розрахунку ІСЦ в Україні.
 35. Теоретико-методологічні засади статистики населення
 36. Показники статистики населення
 37. Статистика доходів, витрат та умов життя домогосподарств
 38. Квінтільний коефіцієнт диференціації доходів населення. Крива Лоуренса та Індекс Джині
 39. Роль показників соціально-економічної статистики в оцінці економічної безпеки країни
 40. Обґрунтування вибору показників, які можуть бути індикаторами економічної безпеки в контексті системного підходу.
 41. Взаємозв'язок конкретних числових значень, динаміки змін, структурних особливостей таких показників як валовий внутрішній продукт, рівень інфляції, рівень безробіття, сальдо зовнішньоторговельного балансу, номінальна середня заробітної плати, державний борг з економічною безпекою країни.

42. Необхідність візуалізації статистичних даних соціальної та економічної сфери.
 43. Основні види візуалізація даних соціально-економічної статистики.
 44. Обґрунтування вибору відповідної візуалізації для статистичних даних.
 Інструменти для здійснення візуалізації даних.
 45. Алгоритм для створення візуалізації статистичних даних.

11.Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий контроль	Сума
Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40	100
7	8	7	7	7	8	7	9		

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	зараховано
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	
64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабе їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	

60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	
35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	

12. Методичне забезпечення

1. Посібники.
2. Опорний конспект лекцій по всіх темах курсу, у тому числі і для самостійного вивчення в електронному вигляді (навчальна платформа Moodle).
3. Завдання та методичні рекомендації до виконання практичних робіт (навчальна платформа Moodle).
4. Пакети контрольних завдань для підсумкового контролю.

13. Рекомендована література

Основна

1. Krum R. Cool infographics: effective communication with data visualization and design. — Indianapolis: Wiley, 2014. — 348 p. — ISBN 978-1-118-58230-5.
2. Tkachenko, O., Humeniuk, M. (2020). Деякі аспекти візуалізації статистичних та наукових даних. Цифрова платформа: інформаційні технології в соціокультурній сфері, 3(2), 134-147.
3. Бегун С. І. Соціально-економічна статистика: навчальний посібник. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2023. 240 с.
4. Варналій З. С. Економічна та фінансова безпека України в умовах глобалізації. Київ : Знання України, 2020. 423 с.
5. Вінічук М.В., Наконечна Н.В. Економічна безпека держави: соціально-економічний вимір: Навчальний посібник / М.В. Вінічук, Н.В. Наконечна.– Львів, Ліга-Прес: 2017. – 322 с. https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/1647/1/Посібник_економічна%20безпека%20держави%20Наконечна_3.pdf
6. Горкавий В. К. Статистика : підручник / В. К. Горкавий. – Київ : Алерта, 2020. - 644 с.
7. Економічна статистика: навчальний посібник/ В.М.Соболев, Т.Г. Чала, О.С. Корепанов та ін.. ; за ред. В.М, Соболев. – Х. : ХНУ імені В.Н, Каразіна, 2017. – 388 с.
8. Єріна А. М. Економічна статистика : підручник : у 2 ч. — Ч. 1. Макроекономічна статистика / [І. Г. Манцуrow, А. М. Єріна, О. К. Мазуренко та ін.] ; за наук. ред. чл.-кор. НАНУ І. Г. Манцуrowa. — К. : КНЕУ, 2013. — 325,
9. Костецький Я.І. Соціальна статистика: навчальний посібник. – Тернопіль. Економічна думка, 2018 р., 303 с.
10. Мармоза А.Т. Теорія статистики : Підручник / А.Т. Мармоза. – 2-ге вид. перер. та доп. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 592 с
11. Методика проведення розрахунків (оцінок) чисельності населення, затверджена

наказом Держстату від 25.12.2014 №402, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 21.02.2023 №90 https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2014/402/metod.zip

12. Методика розрахунку валового внутрішнього продукту, затверджена наказом Держстату від 09.11.2022 №278, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 30.12.2022 №440 https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/278/278.pdf

13. Методика комплексної оцінки бідності, затверджена наказом Міністерства соціальної політики України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства фінансів України, Державної служби статистики України, Національної академії наук України від 18 травня 2017 року № 827/403/507/113/232

14. Методика розрахунку показника структурної статистики "Обсяг виробленої продукції (товарів, послуг)", затверджена наказом Держстату від 04.09.2023 №256 https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2023/256/256.pdf

15. Методика розрахунку показників структурної статистики з урахуванням діяльності фізичних осіб-підприємців, затверджена наказом Держстату від 08.03.2023 №106 https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2023/106/106.pdf

16. Методики розрахунку показників демографії підприємств, затвердженої наказом Держстату від 07 серпня 2014 року № 228, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 29.12.2017 №362, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 29.12.2022 №423

17. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Зовнішня торгівля товарами", затверджені наказом Держстату від 30.12.2022 №449 https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/449/449.pdf

18. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Зовнішня торгівля послугами", затверджені наказом Держстату від 03.07.2023 №231 https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2023/231/231.pdf

19. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Зміни цін (тарифів) на споживчі товари (послуги)", затверджені наказом Держстату від 16.12.2021 №310, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 30 грудня 2022 року № 456; від 15.05.2023 №190

20. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Міграційний рух населення", затверджені наказом Держстату від 05.11.2021 №281, із змінами, затвердженими наказом Держстату від 31.05.2022 №127, із змінами, затвердженими наказом Держстату від 28.12.2022 №422 https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2021/281/281.pdf

21. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Обстеження умов життя домогосподарств", затверджені наказом Держстату від 09.06.2022 №172; від 28.12.2022 №400 https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/172/172_2022.pdf

22. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Обстеження робочої сили", затверджені наказом Держстату від 24.12.2021 №324, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 07.06.2022 №147; від 27.12.2022 №381; від 15.06.2023 №215 https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2021/324/metod_ORIS.pdf

23. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Обстеження підприємств із питань статистики праці", затверджені наказом Держстату від 06.01.2022 №3, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 11.05.2022 №83; від 28.02.2023 №98 https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/03/3.pdf

24. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Річні національні рахунки", затверджені наказом від 26.07.2022 №214, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 30.12.2022 №455 https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/214/214_2022.pdf

25. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Умови праці на підприємствах", затверджені наказом Держстату від 02.10.2023 №277 https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2023/277/277.pdf

26. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Чисельність та природний рух населення", затверджені наказом Держстату від 31.05.2022 №126, зі змінами,

затвердженими наказом Держстату від 28.12.2022 №420
https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/126/126_2022.pdf

27. Методологічні положення державного статистичного спостереження за змінами цін виробників промислової продукції, затверджені наказом Держстату від 30.12.2022 №465, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 17.05.2023 №192
https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/465/465.pdf

28. Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження щодо обстеження цін за Програмою міжнародних зіставлень, затверджених наказом Держстату від 30.12.2020 №364, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 30.12.2022 №444; від 19.05.2023 №196 https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2020/364/364.pdf

29. Методологічні положення розрахунку валового регіонального продукту, затверджені наказом Держстату від 21.12.2018 №284, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 30.12.2022 №461 https://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2018/284/mp_roz_VRP.pdf

30. Рощик І.А. Соціально-економічна статистика: Навч. посібник. - Рівне:НУВГП,2010. - 338с.

31. Самотоєнкова О. В., Ольвінська Ю. О. Економічна статистика: Навчальний посібник. Видання друге, перероб. та доп. – Одеса : ФОП Гуляєва В. М., 2020. – 276 с

32. Соціально-демографічна статистика: підручник / А. З. Підгорний, О. В. Самотоєнкова, Ю. О. Ольвінська, К. В. Вітковська / за ред. А. З. Підгорного. Одеса : ФОП Гуляєва В.М., 2017. 450 с.

33. Трофімчук М., Колоїзд О. Показники соціальної та економічної статистики як індикатори економічної безпеки держави. Вісник економіки. 2024. Вип. 3

34. Удотова Л. Ф. Соціальна статистика: підручник. К.: КНЕУ, 2012.376 с.

Допоміжна

1. Іванова Н.С. Економічна безпека : навч. посібник. / укл. Н.С. Іванова / Донец. нац. ун-текономіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. маркетингу, менеджменту та публ. адміністрування. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 139 с.

2. Костецький Я.І. Соціальна статистика: Навчальний посібник – Тернопіль: Економічна думка, 2011

3. Мармоза А.Т. Практикум з теорії статистики: Навчальний посібник. - 3- е видання, виправлене. К: Ельга, Ніка - Центр, 2007. - 348 с.

4. Мартин, Д., Карабин, О. (2023). Методи і засоби візуалізації для статистичної обробки даних. 38 кращих інструментів для візуалізації даних. URL: <https://toplead.com.ua/ua/blog/id/38-luchshih-instrumentov-dlja-vizualizacii-dannyh-160>

5. Методика оцінки (розрахунку) загальної чисельності наявного населення по сільських населених пунктах, затверджена наказом Держкомстату від 06.05.2011 №111, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 14.02.2023 №57 https://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2011/111/m_rzch_nns.zip

6. Методика розрахунків показників доходів та ресурсів домогосподарств, затверджена наказом Держстату від 28.11.2014 №372 зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 23.12.2019 №433 https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2019/433/metod_pol_doch.pdf

7. Методика розрахунку квартального випуску товарів та послуг за видами економічної діяльності відповідно до КВЕД-2010, затверджена наказом Держстату від 21.12.2015 №365, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 31.12.2022 №467 https://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2015/365/m_kv_vtp_ed.zip

8. Методика розрахунку обсягів економіки, що безпосередньо не спостерігається, затверджена наказом Держстату від 27.12.2023 №343

9. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Активи, власний капітал, зобов'язання та фінансові результати підприємств", затверджені наказом Держстату від 08.10.2021 №254, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 16.12.2022 №317; від 12.10.2023 №282 https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2021/254/254.pdf

10. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Структурні зміни в економіці України та її регіонів", затверджені наказом Держстату від 09.01.2023 №8, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 07.09.2023 №261; від 05.02.2024 №11 https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2023/08/8.pdf

11. Методологічні положення державного статистичного спостереження Таблиця "витрати-випуск", затверджені наказом від 08.07.2022 №200, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 30.12.2022 №448 https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/200/200_2022.pdf

12. Методологічні положення державного статистичного спостереження за змінами цін виробників послуг, затверджені наказом Держстату від 18.04.2022 №64, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 08.11.2022 №273; від 30.12.2022 №457 https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/64/64.pdf

13. Методологічні положення з перерахунку статеві-вікового складу населення за міжпереписний період, затверджені наказом Держстату від 29.12.2017 №352, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 07.02.2023 №39 https://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2017/352/mp_p_svsn.zip

14. Методологічні положення зі статистичного аналізу природного руху населення, затверджені наказом Держстату від 08.02.2013 №39 https://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2013/39/metod_39.zip

15. Основи графічного дизайну [Текст]: підручник для студ. вищих навч. закладів / М.Я. Куленко ; М-во о світи і науки України; Київ. нац. ун-т будівництва і архітектури. - К. : Кондор, 2006. - 490 с.

16. Панасенко І. В. Соціальна статистика: навч.-метод. посіб. Вінниця, 2016. 84 с. с.

17. Підгорний А. З. Статистика ринків: Навчальний посібник / А. З. Підгорний, О.В. Самоєнкова - Одеса: ОДЕУ, 2014 р. – 238 с.

18. Саврас І. Економіко-статистичне оцінювання впливу демографічних процесів на рівень життя населення // Ефективність державного управління. Збірник наукових праць. – 2015. – Вип. 44. – С. 18–25.

19. Самоєнкова О. В., Ольвінська Ю. О. Економічна статистика: навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Одеса: ФОП Гуляєва В. М. 2020. 276 с.

20. Соціальна безпека: теорія та українська практика / за ред. І. Ф. Гнибіденка. Київ: КНЕУ, 2006. 292 с.

21. Статистика : основи теорії та практикум : навч. посіб. для студ. навч. закл. / В. С.Гришків, О. Ю. Вінничук, Г. П. Кибич та ін. Чернівці: ДрукАрт, 2014. 282 с.

22. Статистика [Електронний ресурс] : навчальний посібник / О. В. Раєвнева, І. В. Аксьонова, О. І. Бровко ; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора О. В. Раєвневої. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 389 с

23. Статистика ринку праці: міжнародні стандарти та національний досвід: навч. пос. / [заред. Н.С. Власенко, Н.В. Григорович, Н.В. Рубльової] — К. : ТОВ «В-во «Консультант», 2017. – 320 с.

24. Статистичний збірник «Соціальні індикатори рівня життя населення» за 2019 рік [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Додаткові ресурси

1. Бібліотека ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука».

2. Moodle-система Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука. Режим доступу: <http://edu.regi.rovno.ua/>

3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>

4. Законодавство України. Верховна Рада України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>

5. Офіційний сайт Державного комітету статистики України – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
7. <http://www.world-statistics.org/> - портал світової статистики.
8. <http://www.ucci.org.ua/ua/main.html> - Торгово-промислова палата України
9. Державний веб-портал бюджету для громадян - <https://openbudget.gov.ua/>